

ת"פ 19207/09/22 - מדינת ישראל, לשכת תביעות נגב נגד עובידה אל עמור

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 19207-09-22 מדינת ישראל נ' אל עמור

לפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
מאשימה	מדינת ישראל
	ע"י לשכת תביעות נגב
נגד	עובידה אל עמור
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד אשרף אבו סיאם

החלטה

1. בקשה לביטול כתב אישום בשל פגם שנפל בהגשתו ומשיקולי צדק. החלטתי לקבל את הבקשה. להלן הנימוקים.

רקע:

2. בתאריך 8.9.2022 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של **נהיגה בזמן פסילה**, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה ו**הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו**, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

לפי כתב האישום, הנאשם נפסל לנהיגה עד החלטה אחרת ללא צורך בהפקדת רישיון בתאריך 30.11.2021 בהעדרו אך בנוכחות סנגורו.

בתאריך 19.1.2022 הנאשם נהג ברכב. במעמד זה התבקש על ידי שוטרים לעצור ולהזדהות. הנאשם אמר לשוטרים שאינו זוכר את מספר תעודת הזהות שלו והוא נתבקש על ידי השוטר להתקשר לבן משפחה ולברר זאת וכך עשה. בחלוף מספר דקות, הנאשם נתבקש על ידי השוטר לנתק את שיחת הטלפון ולהתלוות עמו למשטרה לצורך זיהוי, אך הנאשם סירב ולא נשמע להוראות השוטר. בהמשך לכך, הגיעו שוטרים נוספים למקום וביקשו מהנאשם לנתק את שיחת הטלפון, אך הנאשם סירב לכך. בתגובה אחז השוטר את הטלפון הנייד של הנאשם, אך הנאשם התנגד ומשך אליו בחוזקה את המכשיר. במעמד זה הנאשם דחף את השוטר והתנגד עם גופו, תוך שהוא מכה בשוטר מספר מכות. לבסוף הנאשם נעצר תוך שימוש בכוח על ידי כלל השוטרים.

3. התיק נקבע לדיון מקדמי במסגרת יום מוקד והתקיימו מספר דיונים.

בתאריך 12.6.2023 העלה הנאשם טענה מקדמית בדבר העדר אישור שפיטה ממח"ש. ניתנו הוראות להשלמת טענות בכתב והתיק הועבר להמשך טיפולו של מותב זה.

תמצית הטענות בבקשה:

4. בתאריך 5.7.2023 הוגשו טענות הנאשם בכתב וזו תמציתן:

במהלך האירוע הופעלה נגד הנאשם אלימות קשה על ידי השוטרים והוא אף נחבל בו. הנאשם התלונן על כך כבר במעמד חקירתו. למרות זאת, כתב האישום הוגש ללא קבלת אישור שפיטה.

צוין במסגרת הבקשה, כי אף שעובדות כתב האישום מתארות התנהגות אלימה של הנאשם כלפי השוטרים, המדינה החליטה לייחס לו עבירה של הפרעה לשוטר בלבד. דבר זה אינו יכול לרפא את הפגם שבהגשת כתב אישום ללא אישור שפיטה. בהקשר זה הפנה הנאשם להנחיית פרקליט המדינה 2.18 ולפיה אין להגיש כתב אישום נגד אדם בעבירות "סמוכות" לעבירה של תקיפת שוטר רק כדי להתגבר על אי סיום הליך הברור במח"ש ועל החוסר באישור השפיטה. כמו כן נטען, כי מבחינת הסיכון לנאשם, החשיבות היא לעובדות בהן הורשע ולא רק לסעיף החיקוק.

כן נטען, כי הנאשם כלל לא זומן למסור את גרסתו בפני חוקרי מח"ש אף שתלונתו פורטה כבר בחקירה ועל אף קיומן של חבלות על גופו בעקבות תקיפה זו.

5. בתאריך 13.7.2023 הגישה המאשימה הודעה לאקונית לתיק ולפיה תיק המח"ש נגנז ואישור הגניזה הועבר לסניגור בתאריך 11.7.2023. יודגש כבר כעת, כי מלבד משפט לאקוני זה, לא כללה הודעת המאשימה פרטים לגבי מועד פתיחת תיק המח"ש, מועד הגניזה או סיבת הגניזה.

על הודעת המאשימה ניתנה החלטת בית המשפט כי לא מדובר בתגובה שלמה וניתנה אפשרות להשלמת התגובה.

6. בעקבות זאת, הוגשה הודעת המאשימה לתיק בתאריך 19.7.2023, כי לאחר ברור נוסף כתב האישום יתוקן כך שתימחק העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וקיים מתווה להסדר כולל שיוצג במועד הקבוע.

7. בתאריך 26.12.2023 התקיים דיון ובפתחו הודיע ב"כ הנאשם, כי למרות הודעת המדינה מחודש יולי הצדדים לא הגיעו להבנות ולכן ביקש, כי תושלם תגובת המדינה לטענות המקדמיות. ניתנה החלטה על השלמת תגובה.

בתאריך 14.1.2024 הודיע בית המשפט למאשימה כי חלף המועד להגשת התגובה וזו טרם הוגשה. על כך הודיעה המדינה בתאריך 16.1.2024, כי היא מתנצלת על אי הגשת התגובה במועד ומבקשת לקבוע את התיק לדיון על מנת

לקדם אפשרות לסיום התיק בהסכמה על מחיקת העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

על כך ניתנה החלטת בית המשפט, המפנה להודעת הסניגור מהדין האחרון ונקבע, כי אלא אם חל שינוי בעמדת הצדדים, המדינה תגיש תגובה לטענות המקדמיות כפי שנקבע.

8. בתאריך 18.1.2024 הוגשה תגובת המדינה וזו תמציתה:

הנחיית פרקליט המדינה 2.18 אינה יכולה להוות בסיס לטענת הגנה, שכן מטרת ההנחיה למנוע מצב של ניהול הליכים במקביל על ידי רשויות אכיפה שונות, דבר העלול להביא גם להחלטות שיפוטיות סותרות.

אכן, בשל תקלה לא הועברו מסמכים למח"ש על ידי היחידה החוקרת. עם זאת, המסמכים הועברו למח"ש עובר להגשת כתב האישום ותיק המח"ש נפתח בתאריך 19.1.22.

מח"ש יידעו את הנאשם שעליו להתייצב במשרדיהם לצורך הגשת תלונה אך הנאשם לא עשה כן. למרות זאת, התיק נותר פתוח עד יולי 2023 שרק אז נגנז מחוסר שיתוף פעולה של הנאשם.

לדעת המאשימה, יש לראות בכך אישור שפיטה בדיעבד.

נטען, כי עד להגשת כתב האישום באוגוסט 2022 הנאשם לא הגיע למשרדי מח"ש וניתן היה לגנוז את התיק כבר אז. לכן, לא נגרם נזק לנאשם כתוצאה מקבלת אישור השפיטה בדיעבד.

משכך, יש לדחות את הבקשה.

המאשימה סבורה, כי הטוען לביטול כתב אישום בשל פגם או התנהלות פסולה של הרשות, צריך לפעול בניקיון כפיים. חזקה על הנאשם, שלו היתה טענתו כנגד השוטרים נכונה, לא היה זונח אותה, וניתן היה לברר את טענתו עובר להגשת כתב האישום.

תשובת הנאשם:

9. בתאריך 31.1.2024 השיב הנאשם לתגובת המדינה. להלן תמצית התשובה:

אין לאפשר הטלת האחריות לחוסר המעש על הנאשם. האחריות היא על מח"ש לזמן את הנאשם למסור עדות.

הנאשם טוען, כי לא זומן למח"ש כלל.

לא בכדי המדינה לא צירפה לתגובתה פרטים או אסמכתאות לגבי אופן הזימון ומועדיו - שכן הדבר לא קרה.

על כן, התנהלות המדינה נוגדת את הנחיית פרקליט המדינה והגשת כתב האישום ללא אישור שפיטה נעשתה בניגוד

להנחיה.

בנסיבות האמורות בהן תלונת הנאשם כלל לא בוררה, לא ניתן לרפא את הפגם בדיעבד על דרך של החלטה מאוחרת על גניזת התיק, שהתקבלה רק לאחר שיחידת התביעות פנו למח"ש בעקבות העלאת הטענה המקדמית.

נטען, כי יש לקבל את הבקשה גם משיקולי צדק לאור העובדה שתלונה על אלימות לא בוררה והפגמים שנפלו בהתנהלות לאחר מכן.

באיזון שבין חומרת העבירה המיוחסת לנאשם, נסיבות העבירה וכלל האינטרסים הציבוריים אל מול הגינות ההליך ותקינותו, מחייבים את ביטול כתב האישום.

דין והכרעה:

10. לאחר בחינת הטענות, מצאתי כי יש לקבל את הטענה המקדמית ולהורות על ביטול כתב האישום מחמת הפגם שנפל בהגשתו.

מבלי להכביר מילים, המקרה אינו מעורר באופן אמיתי את שאלת האפשרות לריפוי הפגם בדיעבד, שכן לא נחה דעתי כלל, כי הפגם רופא.

המדינה בתגובתה לא התמודדה עם טענת הנאשם במפגיע, כי לא זומן לבירור במח"ש. הסתפקות המדינה בתשובה לאקונית כי מח"ש פנו לנאשם אין די בה להנחת דעתו של בית המשפט. המדינה לא פירטה מתי ואיך הנאשם זומן.

משכך, הטענה כי הנאשם זנח את תלונתו, שהמדינה אינה חולקת, כי נמסרה בהזדמנות הראשונה בחקירה באופן ברור ומפורט, אינה מבוססת מבחינה עובדתית.

הדברים נכונים בפרט ובעיקר משהמדינה מאשרת, כי נפל פגם בהתנהלות היחידה החוקרת אשר לא העבירה את התלונה לבדיקת מח"ש במועד.

המדינה מסרה, כי תיק המח"ש נפתח בינואר 2022 (מבלי לפעול בשקיפות המתבקשת ולהסביר איך ועל ידי מי נתגלתה התקלה).

המדינה לא מסרה מתי וכיצד הודע לנאשם על פתיחת התיק במח"ש ולא צירפה אסמכתאות מהן בית המשפט אכן יכול להתרשם, כי נסתרה טענתו העובדתית של הנאשם בבקשה, כי לא זומן למח"ש.

בנסיבות אלה, ההחלטה (המאוחרת, ולאחר הגשת הבקשה שבפניי) על גניזת התיק "מחוסר מעש" אינה יכולה ליהנות מחזקת תקינות ולא ניתן לראות בה "אישור שפיטה בדיעבד" המרפא את הפגם.

11. בנוסף, אין בתגובתה של המאשימה הסבר לעצם הגשת כתב האישום בספטמבר 2022 ללא קבלת אישור שפיטה לתיק. זאת, לאחר שגם לשיטת המאשימה תיק המח"ש נפתח באיחור בחודש ינואר. אין בפניי טענה עובדתית, ודאי שלא אסמכתא לכך, כי עובר להגשת כתבה אישום נערך בירור עם מח"ש ונמסר כי התיק לא ייחקר בשל זניחת התלונה. משכך, מבחינת התובע אשר הגיש את כתב האישום, ובפניו הודעת הנאשם במשטרה הכוללת טענות לאלימות שוטרים, מדובר בטענה שלא בוררה או שלא בוצעו הפעולות הנחוצות על פי דין לבררה.

בכך נפל הפגם בכתב האישום, שכאמור, לא שוכנעתי כי אכן רופא.

12. בהקשר זה יובהר עוד, כי בחודש יולי 2023, עת פנה התובע למח"ש לבדיקה לאחר העלאת הטענה המקדמית, כבר היה ברור למדינת ישראל, כי הנאשם לא זנח את תלונתו שאותה העלה במפגיע במסגרת הטענה המקדמית. במצב דברים זה, ההחלטה לגנוז את התיק מחוסר מעש, בדיעבד, ולשגר לבית המשפט הודעה לאקונית בדבר גניזת התיק (מבלי לכלול בה באותו שלב את כלל הפרטים הרלוונטיים), מותרת תחושת אי נוחות רבה.

13. דומה, כי גם המאשימה חשה אי נוחות מכלול הנתונים ומשום כך הודיעה בשעתו לבית המשפט כי הטענה נבדקה ובעקבות זאת המדינה החליטה לוותר על העבירה כלפי השוטרים וקיים מתווה להסדר (אשר בסופו של דבר לא הבשיל). בהקשר זה יוער עוד, כי צודק הסניגור בטענתו, כי מלכתחילה קיים פער שעד היום לא הוסבר, בין התיאור העובדתי שבכתב האישום ובין סעיף החיקוק שיוחס לנאשם.

14. בעת קבלת ההחלטה, לקחתי בחשבון פער זה וכן לקחתי בחשבון את העובדה, כי ללא העבירה כלפי השוטרים, נותרה במקרה זה עבירה של נהיגה בזמן פסילה, שכשלעצמה, היתה מוגשת נגד הנאשם בבית משפט לתעבורה ולא בתיק פלילי בבית משפט השלום. עובדה זו, לבדה, מהווה פגיעה בנאשם שאין להקל בה ראש.

15. יובהר, כי שלא כבמקרים אחרים בהם בית המשפט נוטה לדחות טענות לגבי אלימות שוטרים המוגשות בשיהוי, המדינה לא חלקה על כך שהנאשם העלה את טענותיו בהזדמנות הראשונה בזמן החקירה ואף נחבל באירוע (ואין טענה ששוטרים נחבלו באירוע). האינטרס הציבורי שבבירור טענות אזרחים לאלימות שוטרים אינו פחות מהאינטרס הציבורי שבבירור כתב האישום ואף ניתן לטעון, כי בנסיבות שבפניי, הראשון גובר על השני.

הדברים נכתבים בפרט ובמיוחד, בשים לב לאופן שבו נהגה המאשימה בהליך שבפניי ונראה כי מוטב היה, לו החליטה המאשימה להודות בקיומן של שרשרת הפגמים ולחזור בה מכתב האישום, תחת הבחירה להגיש תגובות חסרות לבית המשפט.

בנסיבות אלה, מצאתי, כי האיזון המתחייב בין כלל השיקולים, של הנאשם מזה ושל האינטרס הציבורי על כלל היבטיו ורבדיו מזה, מצדיק את קבלת הטענה ואת מחיקת כתב האישום.

סוף דבר

16. הבקשה מתקבלת ובית המשפט מורה על מחיקת כתב האישום.

המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים ותסגור את התיק.

הדין הקבוע בפניי - מבוטל.

זכות ערעור כחוק.

**ניתנה היום, כ' אדר א' תשפ"ד, 29 פברואר 2024,
בהעדר הצדדים.**